

Instrukcja Bezpieczeństwa 11

Transport pojemników gazowych pojazdami samochodowymi

1. Uwagi wstępne

Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa zawiera zalecenia bezpiecznego transportu butli gazowych pojazdami drogowymi. Stosuje się ona też do przenośnych pojemników kriogenicznych. Instrukcja określa warunki transportu pełnych i pustych pojemników gazowych. Jeśli z gazami przewożone są inne materiały niebezpieczne, należy przestrzegać też innych stosownych przepisów. Instrukcja ta uzupełnia, a nie zastępuje obowiązujące przepisy dotyczące transportu drogowego substancji niebezpiecznych. Przestrzeganie zaleceń tej instrukcji służy własnemu bezpieczeństwu i unikaniu kar za nieprzestrzeganie przepisów. Transporty materiałów niebezpiecznych kontrolowane są coraz częściej i dokładniej.

2. Pojazdy

Pojazdy drogowe, jak ciężarówki, pojazdy warsztatowe, samochody kombi, zwykłe samochody osobowe i przyczepy (również jednoosiowe) są odpowiednie do transportu pojemników gazowych (butli gazowych, pojemników kriogenicznych), jeśli:

- ☐ mają dobry nawiew i wywiew oraz
- ☐ pojemniki można dobrze zabezpieczyć od toczenia się lub upadku.

Przy przewozie gazów powyżej określonych przez prawo ilości, obowiązują specjalne przepisy.

3. Przed rozpoczęciem transportu

Przed załadunkiem butli gazowych na pojazd, należy zdjąć z zaworów butli reduktory ciśnienia i pozostałą armaturę. Sprawdzić szczelność zaworów, np. specjalnym spray'em, szczególnie butli z gazami palnymi i toksycznymi. Jeśli wynika to z przepisów, na króćce zaworów nakręcić szczelnie zakrętki (np. na butle z fluorem). Wszystkie zawory butli muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem nakręconymi kołpakami, za wyjątkiem butli chronionych kołpakami stałymi. Małe butle gazowe, bez kołpaków stałych i nakręcanych, należy przewozić w przystosowanych do tego celu pojemnikach lub skrzyniach. Zawory pojemników kriogenicznych (np. do azotu i innych silnie oziębionych gazów obojętnych) nie muszą być szczelnie zamknięte podczas transportu, w celu niedopuszczenia do powstania niedozwolonego nadciśnienia. Na pojemnikach tych może znajdować się tylko oryginalna armatura do poboru gazu, kołpak i zakrętka.

4. Środki bezpieczeństwa przy załadunku

W celu uniknięcia uszkodzenia pojemników lub pozostałego ładunku przy hamowaniu, pokonywaniu zakrętów, lub upadku butli, należy je zabezpieczyć w odpowiedni sposób. Sprawdzonym zabezpieczeniem ładunku są np. napinane pasy mocujące, które muszą być umocowane do wystarczająco stabilnych elementów pojazdu. Przy przedniej ścianie pojazdu, butle gazowe należy zawsze ustawiać poprzecznie do kierunku jazdy (w pozycji stojącej lub leżącej).

5. Wentylacja

Przestrzeń ładunkowa musi być wystarczająco wentylowana. Nie stanowi to problemu w przypadku otwartej skrzyni ładunkowej. Jeśli skrzynia ładunkowa jest przykryta plandeką, powinna istnieć możliwość poprzecznej wentylacji z przodu do tyłu, najlepiej z góry i z dołu. Trudniej jest zapewnić wentylację zamkniętej skrzyni ładunkowej ciężarówki, nadwozia kombi. Można ten problem rozwiązać następująco:

Aby zapewnić nawiew i wywiew, należy pozostawić wolną powierzchnię o wymiarach ok. 1/10 powierzchni wszystkich razem przewożonych butli, (zazwyczaj wystarczy ok. 100 cm² powierzchni wentylacyjnej) Jeśli obydwie powierzchnie są zlokalizowane poprzecznie, można uznać wentylację za wystarczającą. Najkorzystniejsze są trwale wbudowane otwory wentylacyjne. Uwaga:

Otwory te nie mogą być zamknięte (np. zaklejone). Wyjątkowo do wentylacji można stosować okna lub otwartą pokrywę bagażnika, nie można ich jednak zamykać również przy parkowaniu.

6. Palenie tytoniu i otwarty płomień

Palenie i używanie otwartego płomienia jest w pojeździe i w jego pobliżu surowo zabronione, przez cały czas przechowywania w nim butli, niezależnie jakich i ilu. Podane wyżej zalecenia obowiązują zawsze, niezależnie od tego czy przewożony jest jeden czy też więcej pojemników gazowych, samochodem służbowym czy też prywatnym.

7. Po zakończeniu jazdy

Przy załadunku i rozładunku należy zatrzymać silnik, celem ograniczenia zanieczyszczania środowiska naturalnego. Należy włączyć hamulec ręczny, tak przy zatrzymaniu się jak i parkowaniu. Pojemniki gazowe przewożone w samochodzie kombi i ciężarówkach o zamkniętej skrzyni ładunkowej, rozładować natychmiast po zakończeniu jazdy, ponieważ w trakcie postoju nie działa w tych pojazdach wentylacja. Przed rozpoczęciem poboru gazu należy zawsze butle gazowe wyładować z pojazdu i zamocować reduktor ciśnienia.

W przypadku odpowiednio przygotowanych pojazdów warsztatowych, butle gazowe mogą pozostać w pojeździe. Prace z płomieniem (spawanie, cięcie palnikiem, lutowanie, itp.) mogą być prowadzone w pojeździe tylko wtedy, gdy:

- ☐ urządzenie odbiorcze stosowane jest po reduktorze gazu palnego
- ☐ drzwi pozostają otwarte podczas prac z płomieniem
- ☐ gaśnica jest przygotowana do użycia.

8. Garażowanie

Pojazdy z butlami można pozostawiać w garażach tylko, jeśli

- ☐ przestrzeń ładunkowa, na której znajdują się pojemniki, jest ciągle wentylowana
- ☐ garaże są również dobrze wentylowane.

Takie warunki są z reguły spełnione w dużych garażach, a nie są spełnione w małych garażach (do 25 m₂) i w garażach podziemnych. Należy zwrócić uwagę na to, że w niektórych publicznych i prywatnych garażach, parkowanie pojazdów z materiałami niebezpiecznymi jest ograniczone.

9. Transport międzynarodowy

Przy transporcie za granicę konieczne są oprócz dokumentów przewozowych, Instrukcje Bezpieczeństwa dla

Kierowcy we wszystkich językach krajów, przez które dokonywany jest transport.

10. Uwagi końcowe

Informacje podane w instrukcji są aktualne wg. stanu na dzień opublikowania, zostały podane w dobrej wierze w oparciu o naszą wiedzę i doświadczenie, nie zwalniają jednak przewoźnika z obowiązku zapoznania się ze szczegółowymi przepisami i dostępną literaturą fachową.